

Meldcode en werkwijze

Introductie

Onderstaand algemene basis-informatie met betrekking tot meldcode en afwegingskader. Deze basis-informatie wordt gedeeld en zit in het dossier inclusief voorblad afwegingskader.

Wet verplichte meldcode

Sinds 2013 is de Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling van kracht. Die wet houdt in dat alle organisaties die werken met kinderen en volwassenen een meldcode moeten hebben en medewerkers in staat moeten stellen daarmee te werken. Het doel van de meldcode is professionals te helpen eerder en beter te handelen als zij vermoeden dat een gezinslid thuis mishandeld, verwaarloosd of seksueel misbruikt wordt. Uit onderzoek weten we namelijk dat professionals die met een meldcode werken drie keer vaker en sneller stappen zetten dan professionals die geen meldcode gebruiken. Deze stappen leiden niet per definitie tot een melding.

Basismodel meldcode

De overheid heeft het basismodel meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling opgesteld. Sectoren en branches hebben dit voorbeeld vertaald naar hun achterban. Vervolgens maken instellingen en organisaties op hun beurt een vertaling naar hun werkwijze: zij beschrijven wie welke stappen zet bij een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld. Elke meldcode omvat dezelfde 5 stappen zoals opgenomen in het basismodel. **Zie voorblad Afwegingskader**, bijlage 1. Het vergemakkelijkt de samenwerking tussen professionals en organisaties.

Meldrecht

De meldcode is nadrukkelijk geen meldplicht. Organisaties zijn verplicht een meldcode te hebben, professionals zijn verplicht te handelen volgens de stappen van de meldcode, maar het doorlopen ervan hoeft niet te leiden tot een melding.

In de Wet meldcode is wel opgenomen dat professionals het récht hebben te melden bij Veilig Thuis. Ook als gezinsleden daar geen toestemming voor geven. Het meldrecht houdt in dat professionals persoonsgegevens van volwassenen en kinderen mogen doorgeven aan Veilig Thuis, zodat zij een onderzoek naar de gezinssituatie kunnen starten. Bovendien mogen professionals informatie geven als Veilig Thuis daar vanwege het onderzoek om vraagt.

Meldcode en werkwijze

Stappenplan meldcode

Fera Russchen en alle andere volwassen personen die in de praktijk komen krijgen/hebben kennis van de meldcode. Deze basis-informatie met betrekking tot de meldcode wordt gedeeld en zit in het dossier.

Fera Russchen gebruikt het vijf 5 stappenplan van de meldcode bij vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling. Het 5 stappenplan en afwegingskader waar ik als vaktherapeut mee werk komt van de site van mijn beroepsgroep de FVB:

- <https://fvb.vaktherapie.nl/meldcode-huiselijk-geweld-en-kindermishandeling>

via deze site -zie 4de alinea afwegingskader- kun je onderstaande file downloaden.

file:///C:/Users/Eigenaar/Downloads/Meldcode_Afwegingskader_03-1.pdf

Wat te doen bij vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling?

Onderstaand algemene basis informatie met betrekking tot de stappen.

STAP 1: Breng signalen in kaart

- Breng signalen in kaart die je zorg bevestigen of ontcrachten. Leg signalen en vervolgstappen objectief en feitelijk vast in het dossier.
- Voer indien nodig [de kindcheck](#) uit.

STAP 2: Overleg met een deskundige collega of Veilig Thuis

- Overleg met een deskundige collega om signalen te duiden.
- Raadpleeg zo nodig Veilig Thuis of een forensisch arts.
- Neem bij eer-gerelateerd geweld, huwelijksdwang of vrouwenbesnijdenis direct contact op met Veilig Thuis.

STAP 3: Praat met ouders of verzorgers

- Bespreek je zorgen zo snel mogelijk met de ouders/verzorgers van het kind.
- Alleen als jouw veiligheid of die van het kind in gevaar kan komen door een gesprek kan hiervan worden afgezien.

STAP 4: Weeg het geweld

- Maak een inschatting van de aard en de ernst van de situatie op basis van signalen, het overleg met een collega en het oudergesprek.
- Vraag bij twijfel advies aan Veilig Thuis.
- Bij een reële kans op schade: melden.

STAP 5: Beslis: Is melden nodig?

Is hulpverlening nodig?

- Als je het kind voldoende kunt beschermen, bied of organiseer je de noodzakelijke hulp.
- Als de situatie acuut of structureel onveilig is, doe je een melding bij Veilig Thuis en beslis je samen welke hulp je zelf kunt organiseren.

Meldcode en werkwijze

Het afwegingskader in de meldcode

Onderstaand afwegen helder benoemt door het Nederlands Jeugdinstituut. Deze basisinformatie met betrekking tot de meldcode wordt gedeeld en zit in het dossier.

Meer informatie op de site van het NJi:

- <https://www.nji.nl/kindermishandeling/afwegingskader-meldcode>
- <https://www.nji.nl/sites/default/files/2021-05/Het-afwegingskader-in-de-meldcode-huiselijk-geweld-en-kindermishandeling.pdf> (44-p)

Een afwegingskader ondersteunt een beroepskracht met vermoedens van huiselijk geweld en/of kindermishandeling in stap 5 van de Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld. Het gaat dan om het beslissen of een melding noodzakelijk is en vervolgens of het zelf bieden of organiseren van hulp (ook) mogelijk is. In het kader staat wanneer dat volgens de normen van de eigen beroepsgroep het geval is.

Afwegingen

In het afwegingskader worden vijf afwegingen gemaakt:

1. Heb ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de meldcode een vermoeden van (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling?

- Nee: Afsluiten en vastleggen in dossier
- Ja: Ga verder met afweging 2.

2. Schat ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de meldcode in dat er sprake is van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid?

- Nee: Ga verder met afweging 3
- Ja: Melden bij Veilig Thuis. De afwegingen 3 tot en met 5 worden samen met Veilig Thuis doorlopen.

3. Ben ik in staat effectieve hulp te bieden of organiseren om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden?

- Nee: Melden bij Veilig Thuis
- Ja: Ga verder met afweging 4.

4. Aanvaarden de betrokkenen hulp om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden en zijn zij bereid zich hiervoor in te zetten?

- Nee: Melden bij Veilig Thuis
- Ja: Hulp bieden of organiseren, ga verder met afweging 5.

5. Leidt de hulp binnen de gewenste termijn tot de noodzakelijke resultaten ten aanzien van de veiligheid en/of het welzijn (herstel) van alle betrokkenen?

- Nee: (Opnieuw) melden bij Veilig Thuis.

Ja: hulp afsluiten met afspraken over het volgen van toekomstige (on)veiligheid met betrokkenen en samenwerkingspartners.

Meldcode en werkwijze

Normen

Uit de vijf afwegingen die het voorbeeld afwegingskader vormen, zijn onderstaande drie professionele normen tot melden te onderscheiden. Deze basis-informatie met betrekking tot de meldcode wordt gedeeld en zit in het dossier.

Het melden van mogelijke kindermishandeling en/of huiselijk geweld is een professionele norm en als zodanig noodzakelijk:

- In **alle** gevallen van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid.
- In alle **andere** gevallen waarin de beroepskracht meent dat hij, gelet op zijn competenties, zijn verantwoordelijkheden en zijn professionele grenzen, in onvoldoende mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren bij (risico's op) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
- Wanneer een beroepskracht die hulp biedt of organiseert om betrokkenen te beschermen tegen het risico op huiselijk geweld en/of kindermishandeling constateert dat de onveiligheid niet stopt of zich herhaalt.